

BPMN, EPC OF TOCH MAAR RECHTHOEKEN AND PIJLTJES?

Hoog boven de wolken, op weg naar Ljubljana waar ik een deel van de BPM Summerschool mag geven, bekijk ik nog even het materiaal van de lesgeefster die het eerste deel van de cursus op zich genomen heeft. Ze gebruikt doorgaans EPC als modelleertaal – interessant, ik gebruik voor mijn voorbeelden doorgaans BPMN. Dit brengt me (weer eens) bij de hamvraag: BPMN of EPC?

Ik hoor de twee kampen al hun messen slijpen om hun overtuigingen te verdedigen. Bij de twee kampen gaat het meestal niet om BPMN en EPC, maar eerder om ‘voor BPMN’ en ‘tegen BPMN’. In het laatste kamp werken de meesten wel met EPC of gewoon met ‘rechthoeken en pijltjes’ (een samenvatting van de groep die probeert met zo weinig mogelijk symbolen te modelleren). Er zijn veel artikelen geschreven en talloze internetfora waarin de twee kampen elkaar te lijf gaan – gelukkig tot nog toe enkel maar met woorden, maar toch: bestaat er dan maar één enkele waarheid? Ik denk het niet.

Zonder de bovengenoemde ‘literatuur’ op het web rond deze kwestie te willen herhalen, wil ik het toch even hebben over wat me hiervan bijblijft: de BPMN voorstanders benadrukken dat BPMN de enige erkende standaard voor het modelleren van business processen is en dat de processen achteraf ook uitvoerbaar zijn. BPMN tegenstanders zeggen dan weer dat BPMN niet begrijpbaar is voor de business – in tegenstelling tot EPC of rechthoeken en pijltjes, en dat maar een kleine minderheid van organisaties al aan procesuitvoering toe is. Bovendien hoeft niemand meer ARIS te kopen om EPC-modellen te maken, dat gaat nu ook met bijvoorbeeld ArisExpress, gratis op het web te vinden.

De eerste discussie rond BPM met de professor uit Ljubljana (die met haar team ook consultancy-opdrachten voor organisaties uitvoert) ging precies over – u raadt het al – dit onderwerp. Ik was erg geïnteresseerd in hun ervaringen, aangezien we het over dit onderwerp

vroeger nog nooit gehad hadden. Zij hadden eerder slechte ervaringen met EPC: het is volgens hen niet overzichtelijk, omdat een EPC-model te veel ‘events’ en ‘assignments’ gebruikt. De business heeft daardoor moeilijkheden om door alle bomen het bos nog te zien. In BPMN krijg je bijvoorbeeld met het ‘collaboration diagram’ een veel beter overzicht over de interacties tussen verschillende processen. Een andere professor uit Kroatië had wel goede ervaringen met EPC; vandaar ook dat deze professor in de BPM Summerschool EPC in haar voorbeelden gebruikte. De groep rond de Sloveense professor gebruikt BPMN, weliswaar niet alle symbolen, maar enkel een subset waardoor ze strikt genomen af en toe tegen de modelleerregels van BPMN ingaat.

En hier zijn we bij de tweede potentiële discussie aanbeland: als je een BPMN-subset gebruikt, is het dan nog wel BPMN dat je gebruikt, ook al volg je soms (noodgedwongen) de regels niet voor 100 procent? Eerlijk gezegd vind ik deze discussie naast de kwestie, het draait hier enkel om een definitie: mogen we het ook nog BPMN noemen of niet? De belangrijkste vragen die een organisatie zich moet stellen zijn: waarom modelleer ik mijn processen; wat is het doel dat ik daarvoor wil bereiken? En: wie zijn de stakeholders van mijn modellen; wie moet ze kunnen verstaan en gebruiken?

Er zijn (grote) organisaties die zowel BPMN als ook EPC-modellen (ofwel andere varianten) toelaten, omdat er goede argumenten voor en tegen beide technieken zijn, en omdat het ook van de ervaring, achtergrond en specifieke situatie van een (deel van een) organisatie afhangt waar hun voorkeur naar uitgaat.

Wat ook de keuze moge zijn – het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van diegene die modelleert om ervoor te zorgen dat de modellen ook leesbaar blijven voor de business.

Dr. Friederike Schröder-Pander is adviseur, onderzoeker en docente op het gebied van BPM en IT.